



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, dnia 31 grudnia 2015 r.

Poz. 8616

UCHWAŁA NR XV/163/2015 RADY MIEJSKIEJ W KRZESZOWICACH

z dnia 30 grudnia 2015 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Krzeszowice na lata 2016 – 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1, art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.) Rada Miejska w Krzeszowicach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Krzeszowice na lata 2016 – 2018, w brzmieniu ustalonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Krzeszowice oraz Dyrektorowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowicach.

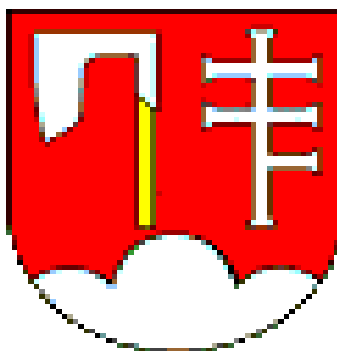
§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej

mgr Adam Godyń

Załącznik do Uchwały XV/163/2015
Rady Miejskiej w Krzeszowicach
z dnia 30 grudnia 2015 roku

GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA TERENIE GMINY KRZESZOWICE
NA LATA 2016 – 2018



SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
II. GMINA KRZESZOWICE – DANE STATYSTYCZNE	6
1. Dane ogólne	6
a) Ludność	6
b) Bezrobocie	6
c) Programy o lokalnym zasięgu działania	7
2. Przyznawanie świadczeń przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach	7
a) Pomoc społeczna	7
b) Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	8
3. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej	8
a) Asystent rodziny	8
b) Placówki wsparcia dziennego	11
c) Poradnictwo specjalistyczne	12
d) Piecza zastępcza	14
4. Karta Dużej Rodziny	16
5. Analiza SWOT	16
III. ADRESACI PROGRAMU	18
IV. CELE I ZADANIA PROGRAMU	19
• Działania profilaktyczne na rzecz rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży	20
• Poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych	22
• Stała współpraca podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny oraz podnoszenie standardów pracy i kompetencji zawodowych osób zaangażowanych w pracę z rodziną	24
• Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodzin biologicznych	25
V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	27
VI. EWALUACJA PROGRAMU	27
VII. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU	28

I. WPROWADZENIE

W ujęciu socjologicznym rodzinę określa się najczęściej jako podstawową grupę społeczną, na której opiera się społeczeństwo. Szczególnie w okresie dzieciństwa i wczesnej młodości człowieka to właśnie rodzina stanowi fundament, na którym kształtują się i rozwijają jego postawy, osobowość, system wartości, zainteresowania. Istotna jest przy tym więź emocjonalna, która łączy członków rodziny, dając im poczucie wspólnoty. Duże znaczenie ma również utrwalanie dorobku kulturowego i intelektualnego, z którego będą korzystać kolejne pokolenia, tworząc swoistą tradycję danej rodziny. Można zatem stwierdzić, iż rodzina jest jednym z najważniejszych elementów tożsamości każdego człowieka.

Niestety, we współczesnym świecie, coraz bardziej koncentrującym się na wartościach materialnych, powyższe sformułowania często są niedoceniane czy wręcz lekceważone. Takie podejście, w połączeniu z kryzysem powszechnie uznawanych wartości i autorytetów, stanowi duże zagrożenie dla rozwoju społeczeństwa na wielu płaszczyznach. Obecnie mamy do czynienia z nasileniem się wielu niekorzystnych zjawisk, do których zaliczyć w szczególności należy alkoholizm, narkomanie, przestępczość, także wśród młodzieży. Występowanie tych zjawisk jest często wynikiem ubóstwa i długotrwałego bezrobocia. Osłabienie rodziny w sferze materialno-bytowej wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa.

Rodzina zajmuje ważne miejsce w polskim systemie prawnym, co ma swoje odzwierciedlenie w tekście Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Określone zostały tam m.in. następujące obowiązki władz Rzeczypospolitej Polskiej: opieka i ochrona małżeństwa, rodziny, macierzyństwa i rodzicielstwa, ochrona praw dziecka, uwzględnianie dobra rodziny w polityce społecznej i gospodarczej państwa, w szczególności rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej (zwłaszcza wielodzietnych i niepełnych). Konsekwencją wskazanych unormowań konstytucyjnych jest konieczność stanowienia przez ustawodawcę aktów prawnych, które będą uwzględniać szczególną rolę rodziny w społeczeństwie. Organy państwowe są zatem zobligowane podejmować odpowiednie kroki w sferze społecznej i gospodarczej, poprzez prowadzenie polityki społecznej, dążącej do udzielania pomocy rodzinie. Działania władz, w tym także gminnych, będących w swojej istocie „najbliżej obywateli”, powinny przejawiać się głównie w szeroko rozumianej pracy z rodziną, udzielaniu świadczeń, polityce mieszkaniowej czy podatkowej.

Występujące w wielu rodzinach problemy wymagają interdyscyplinarnych i spójnych działań podmiotów, do których zadań należy praca na rzecz rodziny, mających przede wszystkim charakter profilaktyczny i osłonowy. Nadrzędnym celem musi być bowiem zapobieganie marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców gminy.

Do aktów prawnych mających duże znaczenie dla polityki rodzinnej, regulujących różne aspekty jej funkcjonowania, należą:

- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 788 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1863 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 114 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 853);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.).

W kontekście dalszych rozważań warto zwrócić szczególną uwagę na dwie ustawy: o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz o Karcie Dużej Rodziny. Wskazane akty prawne wprowadziły w ostatnich latach nowe pojęcia i zadania, które już wydatnie wpływają na kwestie związane z rodziną, a w przyszłości ta tendencja powinna jeszcze się pogłębiać.

Szczególnie istotne w pierwszej z ww. ustaw było wprowadzenie instytucji asystenta rodziny, zatrudnianego - co do zasady - przez ośrodki pomocy społecznej. W przypadku rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, gdy taką zasadność dostrzeże pracownik socjalny, asystent rodziny zostaje przydzielony obligatoryjnie. Przypomnieć należy, iż podstawowym zadaniem asystenta rodziny jest praca

z rodziną, mająca na celu poprawę jej sytuacji, co przejawia się głównie w pomocy w rozwiązywaniu podstawowych problemów życiowych tejże rodziny i jej członków, a przede wszystkim poprawie kompetencji wychowawczych i społecznych rodziców małoletnich dzieci. Istotne jest przy tym uczenie podopiecznych samodzielności, a nie wyręczanie ich w podejmowaniu działań. W toku wykonywania swoich obowiązków asystent rodziny stale współpracuje z innymi osobami zajmującymi się rodziną: pracownikiem socjalnym, pedagogiem szkolnym, psychologiem, kuratorem sądowym, koordynatorem pieczy zastępczej, lekarzem rodzinnym lub specjalistą.

Ustawa o Karcie Dużej Rodziny stanowi konsekwencję działań władz publicznych w zakresie pomocy rodzinom wielodzietnym, czyli takim, w których jest co najmniej troje dzieci w wieku do 18. roku życia, ewentualnie do 25. roku życia w przypadku kontynuacji nauki w szkole lub w szkole wyższej bądź też bez żadnych ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Karta Dużej Rodziny stanowi podstawę do korzystania z uprawnień szczególnie określonych w ww. ustawie i innych przepisach, w tym do korzystania ze zniżek przy korzystaniu z szeregu usług (np. transport publiczny, imprezy kulturalne, obiekty sportowe). Zasadne jest zaznaczyć, że jednostki samorządu terytorialnego posiadają kompetencje do odrębnego ustalania uprawnień dla rodzin wielodzietnych zamieszkujących na obszarze swojego działania.

Art. 176 pkt 1 ustawy o systemie wspierania rodziny i pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Natomiast art. 179 ust. 2 ww. ustawy przyznaje kompetencję radzie gminy w zakresie uchwalania tychże programów, w oparciu o potrzeby związane z realizacją przez daną gminę zadań z zakresu wspierania rodziny. Mając na względzie ww. przepisy, a także zakończenie okresu obowiązywania Gminnego programu opieki nad dzieckiem i rodziną na lata 2007 - 2012, Rada Miejska w Krzeszowicach zatwierdziła w drodze Uchwały Nr XXVIII/315/2013 z dnia 28 lutego 2013 r. Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Krzeszowice na lata 2013 - 2015.

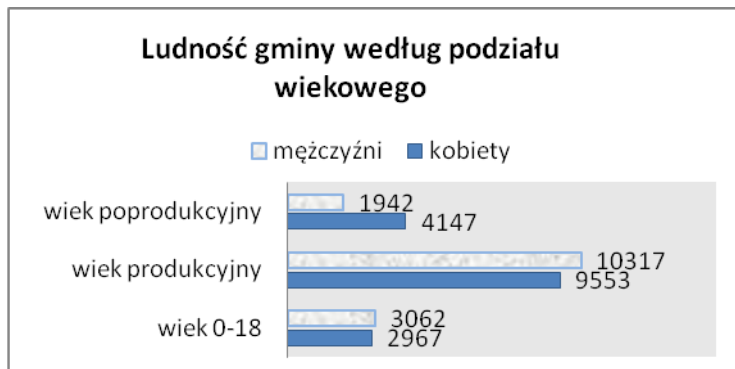
Z uwagi na zakończenie 3-letniego okresu obowiązywania ww. Programu, niezbędnym stało się opracowanie analogicznego dokumentu, który będzie obowiązywać na lata 2016 - 2018.

II. GMINA KRZESZOWICE – DANE STATYSTYCZNE

1. Dane ogólne

a) Ludność (stan na 31.12.2014 r., źródło: dane Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach)

Gmina Krzeszowice, to największa gmina powiatu krakowskiego, licząca ogółem **31 988** mieszkańców, w tym: kobiety – **16 667**, mężczyźni – **15 321**.



Podział ludności gminy według kryterium wiekowego:

- wiek 0-18: 6029
- wiek produkcyjny: 19 870
- wiek poprodukcyjny: 6 089

Tabela 1: Przekrój ludności Gminy Krzeszowice według podziału wiekowego

Na przestrzeni ostatnich lat w skali całego kraju zauważyć można spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, natomiast wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. Nasuwa się jednoznaczny wniosek, że ogólna polityka państwa, w tym również samorządów lokalnych, powinna zmierzać w kierunku zapewnienia rodzinie poczucia bezpieczeństwa (stała praca, wynagrodzenie pozwalające na zaspokojenie potrzeb rodziny, rozwój placówek oświatowych i służby zdrowia) i tym samym dać jej warunki do rozwoju.

b) Bezrobocie – stan na 31.12.2014 r. (źródło: www.krzeszowice.pl)

Jednym z głównych problemów, z jakim borykają się mieszkańcy Gminy Krzeszowice jest bezrobocie, które w dniu 31.12.2014 r. na terenie Powiatu Krakowskiego wynosiło **8,3%**. Na koniec 2014 roku liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie gminy zarejestrowanych w Filii Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego wynosiła **1 331**, w tym: kobiety - **685**, mężczyźni – **646**.

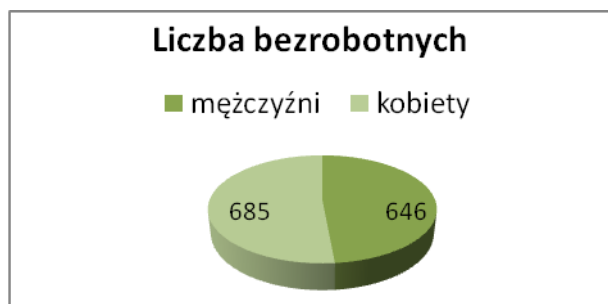


Tabela 2: Liczba bezrobotnych w Gminie Krzeszowice z podziałem na płeć

c) Programy o lokalnym zasięgu działania:**Programy wieloletnie:**

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice na lata 2014 - 2020
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Krzeszowice na lata 2014 – 2017

Programy roczne:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Krzeszowice na rok 2016
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krzeszowice na rok 2016

2. Przyznawanie świadczeń przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach

a) Pomoc społeczna (źródło: dane GOPS)

Analizowany okres	01.01.2014 – 31.12.2014	01.01.2015 – 31.10.2015
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ramach zadań zleconych i własnych bez względu na źródło finansowania z tego:	408	324
świadczenia pieniężne	379	280
świadczenia niepieniężne	160	153
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, w których strukturze znajdują się dzieci (liczba dzieci w tych rodzinach)	170 (357)	143 (335)
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, w których jako co najmniej jedną z przyczyn wskazano bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego z tego:	78	60
Rodziny niepełne	63	52
Rodziny wielodzietne	21	12
Liczba dzieci objętych dożywianiem, na podstawie wieloletniego lokalnego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy Krzeszowice w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020	317	202

b) Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny (źródło: dane GOPS)

Analizowany okres	01.01.2014 – 31.12.2014	01.01.2015 – 31.10.2015
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia rodzinne	1511	1407
Liczba osób w ww. rodzinach (w tym liczba dzieci)	4165 (1850)	3841 (1704)
Liczba rodzin, którym przyznano zasiłki rodzinne z dodatkami	849	763
Liczba osób w ww. rodzinach (w tym liczba dzieci)	3074 (1582)	2804 (1444)
Liczba rodzin, którym przyznano jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka	206	181
Liczba osób w ww. rodzinach (w tym liczba dzieci)	751 (343)	680 (319)
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie pielęgnacyjne	61	66
Liczba osób w ww. rodzinach (w tym liczba dzieci)	141 (69)	151 (74)
Liczba rodzin, którym przyznano specjalny zasiłek opiekuńczy	14	13
Liczba osób w ww. rodzinach (w tym liczba dzieci)	48 (15)	42 (11)
liczba rodzin, którym przyznano zasiłek dla opiekuna	50	44
Liczba osób w ww. rodzinach (w tym liczba dzieci)	101 (2)	89 (1)
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego	144	160
Liczba dzieci uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego	205	218

3. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej**a) Asystent rodziny (źródło: dane GOPS)**

Asystenci rodziny są zatrudniani przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach od marca 2012 roku. Od tego czasu wsparciem asystenta rodziny objętych zostało ogółem 46 rodzin.

Asystenci rodziny podejmują działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Aktualnie tut. Ośrodek zatrudnia dwóch asystentów (1,5 etatu) w systemie zadaniowego czasu pracy. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 w przeliczeniu na jeden etat (do 31.12.2014 r. ten ustawowy limit wynosił 20). Podkreślić należy, że bardzo istotna jest zgoda pełnoletnich członków rodziny, gdyż to właśnie za ich zgodą i ich aktywnym udziałem może być prowadzona praca z rodziną z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

W analizowanym okresie Sąd Rejonowy dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich dwa razy wydawał postanowienia zobowiązujące rodzinę

do pracy z asystentem rodziny, na podstawie art. 109 § 2 pkt 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Asystent rodziny rozpoczyna swoją pracę od zdiagnozowania zasobów i deficytów rodziny, po zapoznaniu się z dokumentacją sporządzoną przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego oraz przez bezpośrednią rozmowę z członkami rodziny. Na tej podstawie definiowane są główne problemy i potrzeby rodziny. Istotnym dokumentem, określającym priorytety podejmowanych działań, jest plan pracy z rodziną. Warto zaznaczyć, że od stycznia 2015 roku sporządzanie planu pracy poprzedzone jest spotkaniem w siedzibie GOPS zespołu do spraw asysty rodzinnej. Poza asystentem uczestniczą w nim inne osoby zaangażowane w pracę z daną rodziną, przede wszystkim pracownik socjalny, kurator, pedagog szkolny. W zależności od potrzeb zapraszani są również inni członkowie rodziny. Wymiana spostrzeżeń osób posiadających szczegółową wiedzę na temat rodziny pozwala w sposób wszechstronny ocenić aktualną sytuację rodziny i precyzyjnie wskazać, jakie działania powinny zostać wdrożone w celu poprawy jej funkcjonowania.

Kolejny etap pracy asystenta skupia się na pomocy w rozwiązywaniu podstawowych problemów, w szczególności socjalnych, psychologicznych, wychowawczych, wsparciu w poprawie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego przez członków rodziny, a także podjęciu przez nich zatrudnienia i podniesieniu kwalifikacji zawodowych.

Praca z każdą rodziną musi podlegać bieżącej analizie i weryfikacji, choćby z uwagi na niekiedy dynamicznie zmieniającą się sytuację, a także wydarzenia o charakterze kryzysowym. Oprócz spotkań zespołu do spraw asysty rodzinnej, od 2013 roku organizowane są spotkania wszystkich asystentów rodziny i pracowników socjalnych, w trakcie których pokrótce omawiana jest sytuacja poszczególnych rodzin. Ponadto, co 6 miesięcy asystenci rodziny dokonują pisemnych ocen sytuacji rodzin objętych wsparciem. W uzasadnionych przypadkach, w celu ustalenia dalszych działań w konkretnej rodzinie, organizowane są również wewnętrzne spotkania pracowników Sekcji Wspierania Rodziny GOPS oraz pracownika socjalnego z terenu.

Z powyższego wynika zatem, że asystent rodziny konsultuje na bieżąco podejmowane działania z innymi osobami zaangażowanymi w pracę z rodzinami. Stała współpraca w tym obszarze stanowi jeden z podstawowych warunków skutecznej realizacji zadań, co w efekcie zwiększa szansę na poprawę sytuacji rodzin objętych wsparciem.

Nadmienić należy, iż w 2014 roku GOPS realizował projekt systemowy „Aktywność daje możliwość. Program aktywizacji społecznej i zawodowej podopiecznych GOPS Krzeszowice”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego

Funduszu Społecznego. W ramach ww. programu 15 rodzin objętych wsparciem asystenta zostało zakwalifikowanych do udziału w zajęciach, których celem było podniesienie kompetencji wychowawczych i społecznych członków rodzin. Rezultaty tej inicjatywy należy uznać za zadowalające – dzięki wiedzy nabytej podczas szkoleń funkcjonowanie części rodzin uległo poprawie. Dalsze działania asystenta w tychże rodzinach były stopniowo ograniczane, a w niektórych rodzinach praca została zakończona. Po kilku miesiącach asystent odbywał wizytę monitorującą, zaś dalsze wsparcie opierało się głównie na pracy socjalnej, realizowanej przez pracowników socjalnych zatrudnionych w Sekcji Pomocy Środowiskowej GOPS.

Poniższe tabele obrazują liczbę asystentów rodziny oraz rodzin objętych ich wsparciem, jak również liczbę rodzin z którymi asystent podjął i zakończył współpracę w latach 2013 - X. 2015.

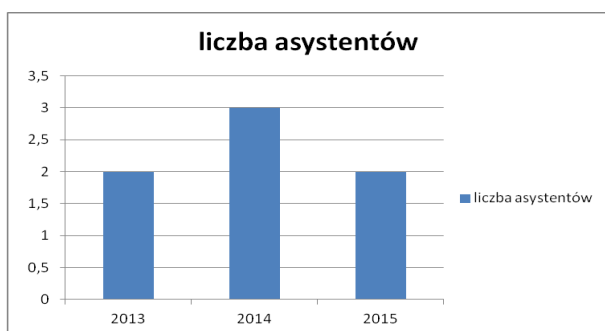


Tabela 3: Liczba asystentów rodzin przydzielona rodzinom w latach 2013-2015

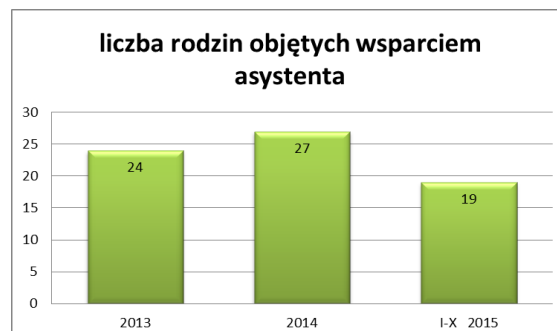


Tabela 4: Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2013-2015

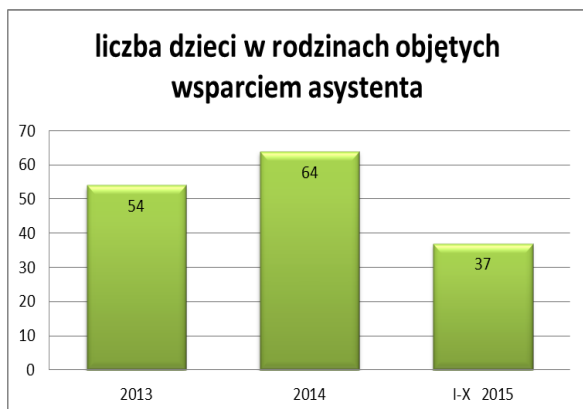


Tabela 5: Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta w latach 2013-2015

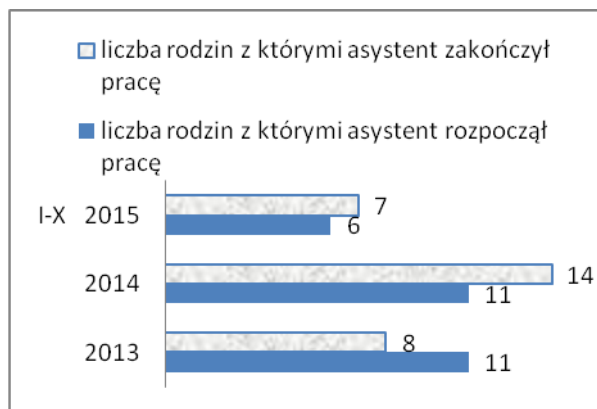


Tabela 6: Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny rozpoczął i zakończył pracę w latach 2013-2015

b) Placówki wsparcia dziennego (źródło: dane GOPS)

Jedną z form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych są Placówki Wsparcia Dziennego. Na terenie Gminy Krzeszowice prowadzone są dwie placówki: w Krzeszowicach i Tenczynku. Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów mogą spędzać tam czas wolny po zajęciach szkolnych pod opieką wychowawców i wolontariuszy, odrabiając lekcje, uczestnicząc w zabawach, zajęciach sportowych i wycieczkach, a także rozwijając swoje zainteresowania i kształtując pożądane postawy społeczne. Jest to o tyle istotne, że niemała część dzieci uczestniczących w zajęciach placówek wsparcia dziennego pochodzi z rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Działając na podstawie art. 190 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, w kolejnych latach, po uprzednim przeprowadzeniu konkursu ofert na realizację zadania publicznego, Gmina Krzeszowice zlecała to zadanie organizacji pozarządowej – Caritas Archidiecezji Krakowskiej. Każdorazowo na prowadzenie dwóch placówek wsparcia dziennego przeznaczano kwotę 200 000,00 zł.

W latach 2013 i 2014 do obu placówek mogło uczęszczać nie więcej niż po 30 dzieci dziennie. Ponieważ z dokonywanych przez pracowników GOPS analizy comiesięcznych sprawozdań jednoznacznie wynikało, że średnia frekwencja w Placówce Wsparcia Dziennego w Tenczynku była nawet ponad dwukrotnie wyższa od PWD w Krzeszowicach, uznano, iż wskazana tendencja powinna znaleźć swoje odzwierciedlenie w sposobie realizacji zadania w kolejnych latach. Dlatego też w 2015 roku liczba miejsc w pierwszej z wymienionych placówek wynosi 40, zaś w drugiej – 20.



Tabela 7: Średnia i ogólna liczba dzieci uczęszczających na zajęcia Placówek Wsparcia Dziennego w Krzeszowicach i Tenczynku

Podobną formą wsparcia, choć nie mającą swojej podstawy w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, lecz w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, są organizowane i finansowane kolonie letnie, wypoczynek zimowy (feryjny), obozy i inne formy wypoczynku z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży. W 2015 roku, według informacji Pełnomocnika Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom, w letniej kolonii profilaktycznej uczestniczyło 32 dzieci i młodzieży, natomiast w ramach otwartego konkursu ofert na zadanie publiczne „Wypoczynek letni dzieci i młodzieży”, dotacje otrzymały trzy organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Rudno, ZHP Hufiec Krzeszowice, Interwencyjny Zespół Pomocy Międzyludzkiej. Ponadto w miejscowościach: Nawojowa Góra, Łany, Siedlec i Tenczynek w 2015 roku odbywały się zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i socjoterapeutyczne przeznaczone dla dzieci i młodzieży.

c) Poradnictwo specjalistyczne *(źródło: dane GOPS)*

W ramach pracy z rodziną niezbędne jest niekiedy udzielenie poradnictwa specjalistycznego. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych lub doświadczające przemocy w rodzinie mogą skorzystać – w zależności od potrzeb - z porad psychologicznych lub prawnych świadczonych w GOPS. Diagnozując na bieżąco problemy rodzin objętych wsparciem i określając potrzebę podjęcia działań adekwatnych w danej sytuacji, asystenci rodziny wskazują nieraz na potrzebę merytorycznej pomocy ze strony psychologa lub prawnika.

W uzasadnionych przypadkach porady psychologiczne świadczone są poza siedzibą Ośrodka. Psycholog zatrudniony w GOPS prowadzi również razem z asystentem rodziny grupę dla matek z dziećmi, mającą na celu wzmocnienie kompetencji rodzicielskich. Natomiast porady prawne najczęściej udzielane są z zakresu prawa rodzinnego, w szczególności sporządzenia pozwów o alimenty, jak również pisma procesowego dotyczącego zakresu kontaktów jednego z rodziców z małoletnimi dziećmi.

Poradnictwo psychologiczne i prawne funkcjonuje także w ramach działającego w strukturach GOPS Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie. Wskazać należy, iż psycholog prowadzi razem z pracownikiem socjalnym grupę dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie, udzielając im wsparcia w tej kryzysowej sytuacji. Natomiast działając w ramach ww. Punktu, prawnik najczęściej udzielając porad osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, sporządza adresowane do Sądu wnioski

o nakaz opuszczenia nieruchomości przez osoby będące sprawcami przemocy.

Nadmienić jeszcze należy, iż poradnictwo psychologiczne i prawne prowadzi niezależnie od GOPS również Punkt Konsultacyjny „Pierwszy Kontakt”, koordynowany przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom. Adresatem tych porad według Pełnomocnika są przede wszystkim osoby, w rodzinach których występuje problem uzależnienia od alkoholu lub narkotyków.

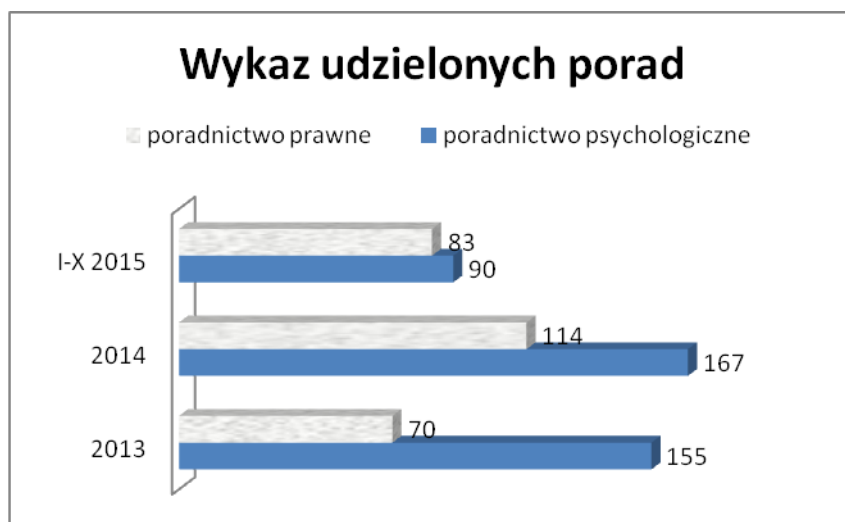


Tabela 8: Wykaz udzielonych porad prawnych i psychologicznych w GOPS w latach 2013-2015

Do zestawienia wliczono porady świadczone w ramach działającego w siedzibie GOPS Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Rok	Grupy – liczba rodzin (liczba spotkań)	
	Dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie	Dla matek z dziećmi
2013	8 (12)	9 (14)
2014	7 (13)	5 (10)
01.01.2015 - 31.10.2015	11 (13)	6 (9)

Tabela 9: Wykaz spotkań w ramach grup wsparcia

GOPS współpracuje także z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Krzeszowicach, która w roku szkolnym 2014/2015 udzieliła ogółem **1250** porad psychologicznych, pedagogicznych, logopedycznych i z zakresu doradztwa zawodowego.

d) Piecza zastępcza

Zaburzenia relacji rodzinnych, zachowania na granicy patologii powodują zaburzenia w prawidłowym sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez dorosłych. Rodzice z czasem przestają pełnić swoje role, co skutkuje zaniedbywaniem dzieci, czasem stosowaniem przemocy w rodzinie, aż po ingerencję instytucji zewnętrznych w rodzinę i krańcowo umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej: instytucjonalnej (placówki opiekuńczo-wychowawcze, pogotowia opiekuńcze) lub rodzinnej (rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka).

Jednym z głównych celów pracy z rodziną jest zapobieganie umieszczeniu małoletnich w pieczy zastępczej. Takie zdarzenie powinno bowiem stanowić swoistą ostateczność i następować jedynie wówczas, gdy nieskuteczne okazały się wszelkie możliwe środki naprawcze. Jeśli natomiast dziecko przebywa już w pieczy zastępczej, niezbędne jest podjęcie działań zmierzających do poprawy sytuacji rodziny biologicznej w takim stopniu, aby powrót małoletnich do rodziców okazał się realny.

Według danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie, w dniu 31.12.2014 r. liczba małoletnich pochodzących z terenu Gminy Krzeszowice, przebywających w pieczy zastępczej wynosiła **44**, w tym: w instytucjonalnej pieczy zastępczej – **15**, w rodzinnej pieczy zastępczej – **29**.

W latach 2013-2015 w pieczy zastępczej zostało umieszczonych ogółem 27 dzieci pochodzących z terenu Gminy Krzeszowice. Poniższa tabela ilustruje to zagadnienie, z uwzględnieniem podziału na kolejne lata i formę pieczy zastępczej, do której trafili małoletni.

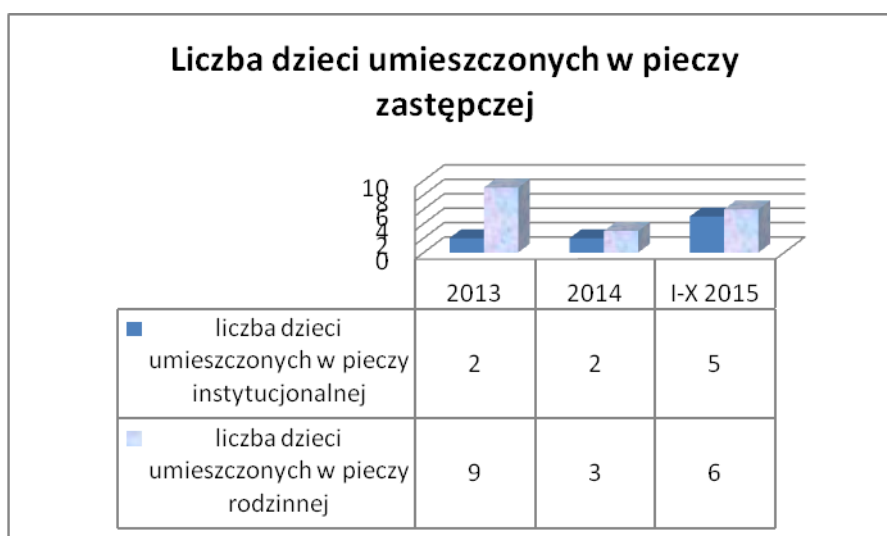


Tabela 10: Liczba dzieci umieszczonych w pieczy instytucjonalnej i rodzinnej w latach 2013-2015 (źródło: dane GOPS)

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej, które nastąpiło od dnia 01.01.2012 r. Wydatki gmin kształtują się następująco: 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku, 50% w trzecim roku i następnych latach.

Poniższa tabela ukazuje wydatki poniesione przez Gminę Krzeszowice za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

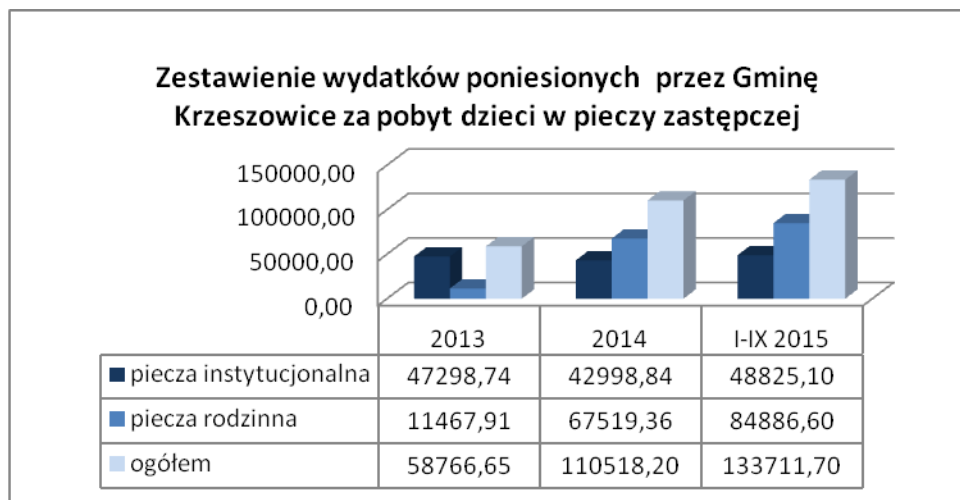


Tabela 11: Zestawienie wydatków poniesionych przez Gminę Krzeszowice za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2013-IX.2015

Orientacyjne szacunki wskazują, iż całkowite wydatki na pobyt małoletnich w pieczy zastępczej w 2015 roku przekroczą kwotę 180 000 zł.

Z powyższych zestawień wynika, że problem związany z zagrożeniem umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej na terenie Gminy jest widoczny. Dlatego tak bardzo istotne jest podjęcie spójnych działań, które będą miały na celu zapobieganie rozszerzaniu się problemu, jak również jego systematycznemu niwelowaniu. Udzielenie pomocy nie powinno ograniczać się tylko do sytuacji kryzysowych. Należy podejmować działania o charakterze prewencyjnym, profilaktycznym. Głównym zadaniem i istotą działań pomocowych powinno być przeciwdziałanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Realizacja tych zamierzeń przyczyni się nie tylko do poprawy położenia społecznego wielu rodzin, lecz także leży w interesie finansowym Gminy.

4. Karta Dużej Rodziny

Od czerwca 2014 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach przyjmuje wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny. Poniższe dane świadczą o tym, że liczba rodzin wielodzietnych na terenie gminy jest spora, dlatego taką formę pomocy rodzinom uznać należy za godną kontynuowania, także poprzez przyjęcie samorządowej Karty Dużej Rodziny.

Realizacja do 31.10.2015 r. (*źródło: dane GOPS*):

Karty wydane – **1192**, w tym: opiekunowie - **436**, dzieci - **756**

Ogólna liczba rodzin korzystających – **238**

5. Analiza SWOT

(S – mocne strony, W – słabe strony, O – szanse, T – zagrożenia)

Mocne strony:

- Realizacja gminnych programów z zakresu polityki społecznej
- Wiedza, doświadczenie i kwalifikacje osób, do których obowiązków należy udzielanie pomocy rodzinom
- Dobre rozeznanie sytuacji rodzin dysfunkcyjnych przez asystentów rodziny i inne osoby pracujące z rodzinami
- Działalność Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie oraz Punktu Konsultacyjnego „Pierwszy Kontakt”, w tym udzielanie poradnictwa psychologicznego i prawnego
- Organizowanie spotkań grup wsparcia w siedzibie GOPS
- Możliwość spędzania wolnego czasu przez uczniów, połączonego z rozwojem zainteresowań i zwiększeniem kompetencji społecznych – placówki wsparcia dziennego, świetlice, kolonie
- Bogata oferta zajęć kulturalnych, sportowych i artystycznych dla młodzieży – Centrum Kultury i Sportu, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, kluby sportowe, zajęcia organizowane przez organizacje pozarządowe
- Współpraca podmiotów z zakresu szeroko rozumianej polityki społecznej
- Uprawnienia rodzin wielodzietnych przysługujące w związku z przyznaniem rządowej Karty Dużej Rodziny
- Względna stabilizacja sytuacji na rynku pracy – stały spadek bezrobocia od 2013 roku

- Pomoc finansowa ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:
 - zasiłki z pomocy społecznej
 - świadczenia rodzinne
 - świadczenia z funduszu alimentacyjnego
 - współfinansowanie pobytu dzieci w placówkach wsparcia dziennego

Słabe strony:

- Ograniczona liczba środków finansowych posiadanych przez instytucje z obszaru polityki społecznej
- Rosnący poziom ubóstwa, powodujący m. in. wzrost zadłużeń rodzin
- Rosnąca liczba stwierdzonych zjawisk o charakterze patologicznym, np. alkoholizm, przemoc w rodzinie oraz zachowań świadczących o demoralizacji wśród młodzieży
- Nieporadność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, brak zainteresowania problemami dzieci, brak pomocy finansowej dla dzieci ze strony rodziców
- Stosunkowo niska świadomość społeczeństwa w zakresie posiadanych praw, m. in. w relacjach z podmiotami zinstytucjonalizowanymi (sądy, banki, urzędy) oraz w zakresie samokształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych
- Nieadekwatna liczba lokali komunalnych i socjalnych w stosunku do istniejących potrzeb
- Brak rodzin wspierających
- Brak mieszkań chronionych
- Brak publicznego żłobka

Szanse:

- Długofalowe efekty pracy asystenta rodziny
- Pozyskiwanie na realizację zadań środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej i budżetu państwa
- Poprawa integracji międzypokoleniowej – kontynuacja zadania publicznego pn. „Wspieranie osób starszych w integracji z młodzieżą”
- Względna poprawa sytuacji finansowej większości rodzin z dziećmi (skutek przyznawania świadczeń, które mają obowiązywać od 01.01.2016 r. lub są planowane)
- Wprowadzenie samorządowej Karty Dużej Rodziny, poszerzenie zakresu ulg dla rodzin wielodzietnych

- Pozytywne skutki akcji uświadamiających mieszkańcom występujące zagrożenia i patologie
- Efektywna współpraca między instytucjami z obszaru polityki społecznej
- Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi
- Utworzenie mieszkania chronionego
- Utworzenie rodzin wspierających

Zagrożenia:

- Narastające problemy opiekuńczo-wychowawcze w coraz większej ilości rodzin
- Dezintegracja rodzin, wzrost liczby rodzin niepełnych
- Wzrost liczby małoletnich umieszczanych w pieczy zastępczej
- Uzależnienie od pomocy instytucjonalnej – zjawiska wyuczonej bezradności i dziedziczenia biedy
- Dalszy wzrost zaległości za opłaty czynszowe w lokalach komunalnych
- Problemy młodych osób z rozpoczęciem samodzielnego życia
- Wzrost liczby osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków

III. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich rodzin mieszkających na terenie Gminy Krzeszowice. Dla potrzeb programu przyjęto definicję rodziny wskazaną w art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej, która określa rodzinę jako osoby spokrewnione lub nie spokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Głównymi adresatami Programu są rodziny przejawiające bezradność w sprawach opiekuńczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego. Konsekwencją powyższej sytuacji jest zagrożenie pogłębieniem się tych negatywnych tendencji, co z kolei może skutkować umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Podkreślić jednak należy, iż jedną ze specyficznych grup adresatów – co ma odzwierciedlenie w celach szczegółowych Programu – są rodziny, w których choćby jedno dziecko przebywa w pieczy zastępczej. W takich okolicznościach nadrzędnym celem podmiotów realizujących Program jest udzielenie rodzicom biologicznym wsparcia, które w dłuższej lub krótszej perspektywie czasowej umożliwiłoby powrót dziecka pod ich opiekę.

IV. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny: Efektywne wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- 1. Działania profilaktyczne na rzecz rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży;**
- 2. Poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych (tj. rodzin z małoletnimi dziećmi);**
- 3. Stała współpraca podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny oraz podnoszenie standardów pracy i kompetencji zawodowych osób zaangażowanych w pracę z rodziną;**
- 4. Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodzin biologicznych**

Realizacja celów określonych w Programie będzie możliwa po wdrożeniu działań, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Niezbędne do urzeczywistnienia tych zamierzeń jest kompleksowe i zindywidualizowane spojrzenie na daną rodzinę, przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz podjęcie systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich podmiotów pracujących z tą rodziną. Priorytet stanowi uznanie podmiotowości dziecka oraz jego prawa do wychowania w rodzinie lub – w przypadku przebywania w pieczy zastępczej - jak najszybszego powrotu do rodziny. Istotne znaczenie mają również działania o charakterze profilaktycznym, skierowane do ogółu gminnej społeczności. Realizacja zadań będących częścią składową celu szczegółowego określonego w pkt 1 zwiększy bowiem prawdopodobieństwo odpowiednio wczesnego zdiagnozowania potencjalnych zagrożeń, oddziałując przy tym na pożądane postawy społeczne dzieci i młodzieży, co pozwoli na wzrost kompetencji społecznych małoletnich i ich rodzin, a zarazem ograniczy ryzyko dysfunkcyjnych zachowań.

• **Działania profilaktyczne na rzecz rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży**

<i>Zadania</i>	<i>Przewidywane efekty</i>	<i>Podmioty odpowiedzialne</i>	<i>Okres realizacji</i>
Dożywianie dzieci – posiłki w szkołach	Ograniczanie zjawiska niedożywienia w rodzinach o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji (planowane ograniczanie wsparcia w przypadku poprawy sytuacji bytowej rodzin)	GOPS	2016 - 2018
Funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego (Krzeszowice, Tenczynek), dążenie do zwiększenia frekwencji w zajęciach	Efektywne spędzanie wolnego czasu uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, kształtowanie pożądaných postaw życiowych (co najmniej zachowanie dotychczasowego stanu – dwie placówki wsparcia dziennego, 60 miejsc, zwiększenie średniej liczby uczęszczających do minimum 40)	Organizacja pozarządowa realizująca zadanie publiczne; UM, GOPS	2016 – 2018
Funkcjonowanie świetlic prowadzących zajęcia pozaszkolne opiekuńczo-wychowawcze z programem profilaktycznym (Nawojowa Góra, Łany, Siedlec, Tenczynek)	Wzrost wiedzy dzieci i młodzieży na temat profilaktyki uzależnień (co najmniej zachowanie dotychczasowego stanu – cztery świetlice, 40 dzieci uczęszczających)	UM - Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom	2016 - 2018
Organizacja wypoczynku letniego dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym, w tym organizacja letniej kolonii profilaktycznej	Podniesienie kompetencji dzieci i młodzieży w obszarze profilaktyki uzależnień, wzmacnianie zachowań prospołecznych (co najmniej zachowanie dotychczasowego stanu – minimum 240 uczestników)	UM - Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom, organizacje pozarządowe	2016 - 2018

Zajęcia kulturalne, sportowe i artystyczne dla dzieci i młodzieży	Kształtowanie i rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży	CKiS, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, kluby sportowe	2016 - 2018
Organizacja imprez dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (kontynuacja działań podjętych w 2015 roku)	Wzmocnienie więzi międzyludzkich, pomoc rzeczowa dla małoletnich z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (co najmniej dwie imprezy w roku, np. Dzień Dziecka, wigilia)	GOPS	2016 – 2018
Organizacja akcji promocyjnych i imprez masowych (m.in. Gminny Dzień Trzeźwości, imprezy dla dzieci i młodzieży) mających na celu uświadamianie istniejących zagrożeń (m.in. przemocy w rodzinie, alkoholizmu, narkomanii) oraz dostępnych formach możliwego wsparcia	Wzrost świadomości na temat patologicznych zjawisk i ich skutków, profilaktyczne oddziaływanie na postawę osób potencjalnie zagrożonych, rozpowszechnianie wiedzy dot. pracy asystenta rodziny	GOPS, UM - w tym Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, organizacje pozarządowe, kościoły	2016 – 2018
Wspieranie osób w podeszłym wieku w integracji z młodzieżą poprzez prowadzenie ośrodka wsparcia	Wzmocnienie integracji międzypokoleniowej (co najmniej zachowanie stanu obecnego – 3 razy w tygodniu po 4 godziny, 30 miejsc, w tym 10 osób młodych)	Organizacja pozarządowa realizująca zadanie publiczne; UM, GOPS	2016 – 2018

- **Poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych**

<i>Zadania</i>	<i>Przewidywane efekty</i>	<i>Podmioty odpowiedzialne</i>	<i>Okres realizacji</i>
Praca socjalna	Wzrost kompetencji społecznych członków rodziny, poprawa funkcjonowania rodziny w środowisku	GOPS	2016 - 2018
Dokładne rozeznanie sytuacji rodzin, co do których istnieje prawdopodobieństwo występowania trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Ukierunkowanie rodziny w rozwiązywaniu problemów, w razie konieczności umożliwienie wsparcia przez specjalistów	GOPS	2016 - 2018
Przydzielenie asystenta rodziny – w przypadku stwierdzenia konieczności intensywnego i długofalowego oddziaływania na sytuację danej rodziny	Podjęcie działań, które w dalszej perspektywie czasowej poprawią kompetencje wychowawcze oraz społeczne członków rodziny	GOPS	2016 – 2018
Praca asystenta z rodziną – analiza sytuacji rodziny, ustalanie zasad współpracy, sporządzanie planów pracy z rodziną i okresowych ocen, działania zmierzające do kształtowania pożądanych postaw oraz podniesienia kompetencji wychowawczych i społecznych	Rozwiązanie najważniejszych problemów rodziny, wzrost kompetencji wychowawczych i społecznych rodziców, konsultacje i monitoring ze strony specjalistów	GOPS we współpracy z innymi instytucjami: szkołami i przedszkolami, Sądem Rejonowym dla Krakowa - Krowdrzy Wydział III Rodzinny i Nieletnich, PCPR, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, służbą zdrowia, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Urzędem Miejskim, GKRPA, Urzędem Pracy Powiatu Krakowskiego, ZABK	2016 - 2018
Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, prawne, socjalne)	Długotrwałe lub doraźne rozwiązanie problemów rzutujących na sytuację rodziny	GOPS, Punkt Konsultacyjny „Pierwszy Kontakt”	2016 – 2018

Wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne	Rozwiązanie problemów szkolnych i wychowawczych, kształtowanie pożądanych postaw, poprawa funkcjonowania w grupie rówieśniczej	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, szkoły, przedszkola	2016 – 2018
Udzielanie rodzinom pomocy finansowej	Poprawa sytuacji finansowej rodzin o najniższych dochodach	GOPS – Sekcja Pomocy Środowiskowej, Sekcja Świadczeń Rodzinnych, UM - Wydział Gospodarowania Mieniem i Planowania Przestrzennego, Wydział Edukacji i Spraw Obywatelskich	2016 – 2018
Udzielanie rodzinom pomocy rzeczowej (np. żywność, odzież, obuwie)	Poprawa sytuacji bytowej rodzin o najniższych dochodach	GOPS, organizacje pozarządowe, kościoły	2016 – 2018
Przydział lokali komunalnych i socjalnych, zwiększanie gminnych zasobów mieszkaniowych	Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych jak największej ilości rodzin z dziećmi, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej	UM - Wydział Gospodarowania Mieniem i Planowania Przestrzennego	2016 – 2018
Ustanowienie rodzin wspierających	Efektywna pomoc rodzinom biologicznym przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze	GOPS	2016 – 2018
Działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych, w tym indywidualna praca z pokrzywdzonymi i ze sprawcą	Pomoc w rozwiązywaniu zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez zakończenie procedury „Niebieskie Karty”	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	2016 – 2018
Motywowanie osób z problemem alkoholowym lub uzależnionych do zachowania abstynencji, kierowanie na leczenie odwykowe, kierowanie wniosku do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego przeciwalkoholowego	Zmniejszenie liczby osób z problemem alkoholowym lub uzależnionych od alkoholu	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2016 - 2018

Uprawnienia wynikające z posiadania Karty Dużej Rodziny	Łatwiejszy dostęp rodzin wielodzietnych do różnego rodzaju usług (m.in. transport publiczny, imprezy kulturalne, obiekty sportowe)	GOPS, UM	2016 - 2018
Doradztwo zawodowe	Poprawa sytuacji na rynku pracy, w szczególności osób młodych	Powiatowy Urząd Pracy, Ochotniczy Hufiec Pracy, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	2016 - 2018

- **Stala współpraca podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny oraz podnoszenie standardów pracy i kompetencji zawodowych osób zaangażowanych w pracę z rodziną**

<i>Zadania</i>	<i>Przewidywane efekty</i>	<i>Podmioty odpowiedzialne</i>	<i>Okres realizacji</i>
Spotkania w siedzibie GOPS Zespołu ds. asysty rodzinnej – omawianie sytuacji rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny wszystkich osób zaangażowanych w pracę z daną rodziną	Wszechstronna analiza sytuacji rodziny, podjęcie ustaleń odnośnie dalszej pracy z rodziną, w tym sporządzenie planu pracy z rodziną (raz na pół roku w danej rodzinie)	GOPS, kuratorzy sądowi, szkoły i przedszkola, PCPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze	2016 - 2018
Organizacja konferencji i szkoleń z zakresu przemocy w rodzinie, alkoholizmu i innych uzależnień, mających na celu poszerzenie wiedzy specjalistów	Wzrost kompetencji zawodowych osób pracujących z rodziną	GOPS, UM - Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	2016 - 2018
Udział asystentów rodziny i pracowników socjalnych w szkoleniach	Wzrost kompetencji zawodowych osób pracujących z rodziną	GOPS	2016 - 2018

Wymiana informacji między podmiotami na temat sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności objętych wsparciem asystenta rodziny	Efektywna współpraca w celu rozwiązywania problemów rodzin	GOPS, PCPR, szkoły, przedszkola, Sąd, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, UM - Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2016 - 2018
Współpraca asystenta rodziny z innymi specjalistami (m.in. pracownik socjalny, kurator, pedagog szkolny, psycholog, prawnik, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej)	Wybór optymalnego rozwiązania w pracy z rodziną	GOPS, Sąd Rejonowy dla Krakowa – Krowdrzy Wydział III Rodzinny i Nieletnich, szkoły, PCPR	2016 - 2018
Superwizje z udziałem asystentów rodziny i pracowników socjalnych	Doskonalenie warsztatu pracy, przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	GOPS	2016 - 2018
Wdrożenie samorządowej Karty Dużej Rodziny	Poszerzenie uprawnień rodzin wielodzietnych	GOPS, UM	2016

- **Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodzin biologicznych**

<i>Zadania</i>	<i>Przewidywane efekty</i>	<i>Podmioty odpowiedzialne</i>	<i>Okres realizacji</i>
Przydzielenie i praca asystenta rodziny z rodzicami biologicznymi małoletnich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Zdefiniowanie i dążenie do rozwiązania najważniejszych problemów rodziny, co w szerszej perspektywie czasowej może przyczynić się do powrotu dzieci z pieczy zastępczej	GOPS	2016 - 2018

Współpraca asystenta rodziny z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w tym udział w okresowej ocenie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Ustalanie priorytetów w dalszej współpracy z rodziną biologiczną, monitorowanie sytuacji dzieci	GOPS, PCPR	2016 - 2018
Współpraca asystenta rodziny z rodzinami zastępczymi lub placówkami, w których przebywają małoletnie dzieci w celu zapoznawania się z ich bieżącą sytuacją, bezpośredni kontakt asystenta z dziećmi – w miarę możliwości i stopnia ich rozwoju	Ustalanie potrzeb małoletnich, pozytywne oddziaływanie na ich postawę, wyjaśnianie ewentualnych problemów związanych z pobytem w pieczy zastępczej	GOPS, placówki opiekuńczo-wychowawcze	2016 - 2018
Motywowanie rodziców biologicznych do zmiany swojej sytuacji, w szczególności eliminowanie w swoim środowisku czynników uniemożliwiających powrót ich dzieci z pieczy zastępczej (indywidualne rozmowy asystenta rodziny, poradnictwo specjalistyczne)	Trwała zmiana sytuacji życiowej rodziców biologicznych, której efekt może stanowić powrót dzieci z pieczy zastępczej (reintegracja rodziny)	GOPS	2016 - 2018

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródła finansowania zadań określone zostaną w kolejnych uchwałach budżetowych, na lata 2016 - 2018:

Rozdział 85202 - placówki opiekuńczo – wychowawcze

Rozdział 85204 - rodziny wspierające, rodziny zastępcze

Rozdział 85206 - asystent rodziny.

Zgodnie z art. 197 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej. W kolejnych latach Gmina Krzeszowice będzie ponownie ubiegać się o przyznanie środków z budżetu państwa na dofinansowanie kosztów wynagrodzeń asystentów rodziny. Nadmienić należy, iż w roku 2015 Wojewoda Małopolski przyznał na ww. cel dotację w wysokości 24 838,00 zł.

Kwoty wskazane w mającej zostać przyjętej uchwale budżetowej na rok 2016 mogą być niewystarczające do sfinansowania działań określonych w Programie. Wydatki poniesione na ich realizację w 2016 roku będą podstawą do określenia rzeczywistych kosztów i zaplanowania budżetu na lata 2017 – 2018.

VI. EWALUACJA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem zaprojektowanym na długi okres obowiązywania, w związku z tym będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty realizujące zadania w nim zawarte.

Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych. Umożliwi porównanie zgodności osiągniętych rezultatów z przyjętymi celami.

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie podlegać weryfikacji w dwojaki sposób. Stosownie do treści art. 179 ust. 1, w terminie do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz Gminy Krzeszowice będzie składać Radzie Miejskiej w Krzeszowicach roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawiać potrzeby związane z realizacją zadań. Ponadto jednostka realizująca zadania z zakresu

wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, jest zobowiązana sporządzać sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i przekazywać je Wojewodzie Małopolskiemu w wersji elektronicznej.

VII. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Krzeszowicach
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzeszowicach
- Placówki Wsparcia Dziennego
- Urząd Miejski w Krzeszowicach, w tym Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom, Punkt Konsultacyjny „Pierwszy Kontakt”
- Szkoły i przedszkola
- Komisariat Policji w Krzeszowicach
- Straż Miejska w Krzeszowicach
- Placówki służby zdrowia
- Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Krzeszowicach
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie
- Sąd Rejonowy dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie
- Placówki opiekuńczo-wychowawcze
- Organizacje pozarządowe
- Kościoły i związki wyznaniowe